

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 1/14
V Lucemburku dne 15. ledna 2014

Rozsudek ve věci C-292/11
Komise v. Portugalsko

V rámci vymáhání penále stanoveného Soudním dvorem nemůže Komise rozhodnout o slučitelnosti vnitrostátních právních předpisů, které nebyly předtím přezkoumány Soudním dvorem, s unijním právem

Takový prostor pro uvážení by zasahoval do výlučné pravomoci Soudního dvora

Rozsudkem ze dne 14. října 2004¹ Soudní dvůr určil, že Portugalsko tím, že nezrušilo vnitrostátní právní předpisy, podle kterých je přiznání náhrady škody osobám poškozeným následkem porušení unijního práva v oblasti veřejných zakázek podmíněno předložením důkazu o zavinění z nedbalosti nebo úmyslu, nesplnilo své povinnosti². Jelikož Komise měla za to, že Portugalsko tomuto rozsudku nevyhovělo, podala novou žalobu, v níž požadovala stanovení penále. Rozsudkem ze dne 10. ledna 2008³ Soudní dvůr rozhodl, že Portugalsko nevyhovělo jeho prvnímu rozsudku z roku 2004, jelikož portugalské právní předpisy nebyly ke dni uplynutí lhůty stanovené Komisí zrušeny. Soudní dvůr proto Portugalsku uložil, aby zaplatilo Komisi penále ve výši 19 392 eur za každý den prodlení s provedením opatření nezbytných k vyhovění prvnímu rozsudku z roku 2004 ode dne vydání druhého rozsudku, tj. od 10. ledna 2008.

Dne 31. prosince 2007, tedy několik dní před vyhlášením rozsudku z roku 2008, přijalo Portugalsko zákon č. 67/2007, kterým byly zrušeny sporné vnitrostátní právní předpisy a zaveden nový režim náhrady škod způsobených státem. Tento zákon nabyl účinnosti dne 30. ledna 2008. Komise však měla za to, že nepředstavuje opatření, které by zajistilo řádné a úplné splnění povinností vyplývajících z rozsudku z roku 2004. Portugalsko tedy s cílem neprodlužovat spor přijalo zákon č. 31/2008, kterým se mění zákon č. 67/2007, třebaže mělo za to, že zákon č. 67/2007 obsahuje veškerá opatření nezbytná ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku z roku 2004. Zákon č. 31/2008 nabyl účinnosti dne 18. července 2008.

V rámci řízení o vymáhání penále uloženého Soudním dvorem měla Komise za to, že zákon č. 67/2007 nepředstavuje řádné splnění povinností vyplývajících z rozsudku z roku 2004. Podle jejího názoru vyhovělo Portugalsko rozsudku Soudního dvora až přijetím zákona č. 31/2008. Komise tedy ve svém rozhodnutí ze dne 25. listopadu 2008 stanovila celkovou částku denního penále počítaného do 17. července 2008, dne předcházejícího nabytí účinnosti poslední uvedeného zákona.

Portugalsko poté podalo proti tomuto rozhodnutí Komise žalobu k Tribunálu. Rozsudkem ze dne 29. března 2011⁴ Tribunál rozhodnutí zrušil. Rozhodl, že posouzení obsahu nových právních předpisů přijatých členským státem ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku vydaného Soudním dvorem spadá v každém případě do výlučné pravomoci Soudního dvora a musí být v případě neshody mezi Komisí a členským státem předmětem nového řízení.

¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. října 2004, *Komise v. Portugalsko* (C-275/03).

² Povinnost vyplývající ze směrnice Rady 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce (Úř. věst. L 395, s. 33; Zvl. vyd. 06/01, s. 246).

³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. ledna 2008, *Komise v. Portugalsko* (C-70/06).

⁴ Rozsudek Tribunálu ze dne 29. března 2011, *Portugalsko v. Komise* (T-33/09), viz rovněž TZ č. 27/11.

Komise podala kasační opravný prostředek směřující ke zrušení tohoto rozsudku Tribunálu⁵.

Soudní dvůr svým rozsudkem z dnešního dne kasační opravný prostředek zamítl.

Soudní dvůr úvodem připomněl, že na řízení, jehož cílem je přimět členský stát, který je v prodlení, aby vyhověl rozsudku o nesplnění povinností⁶, musí být nahlíženo jako na zvláštní soudní řízení za účelem výkonu rozsudků Soudního dvora, jinak řečeno jako na prostředek výkonu rozhodnutí. Komise tedy musí při ověřování opatření přijatých tímto členským státem k vyhovění takovému rozsudku a vymáhání dlužných částek zohlednit vymezení nesplnění povinnosti, jak je provedl Soudní dvůr.

V projednávaném případě jak z výroku rozsudku z roku 2004, tak z výroku rozsudku z roku 2008 vyplývá, že nesplnění povinnosti určené Soudním dvorem tkví v tom, že vnitrostátní právní předpis nebyl zrušen. Komise nicméně dospěla k závěru, že zákon č. 67/2007, kterým byl zrušen dotčený vnitrostátní právní předpis, nezajišťuje řádné splnění povinností vyplývajících z rozsudku z roku 2004. Soudní dvůr má za to, že Komise se tím vyjádřila k otázce souladu nového portugalského zákona s unijním právem, ačkoliv tento zákon zavedl režim odpovědnosti, který byl odlišný od režimu zavedeného zrušenou normou a který předtím nemohl být přezkoumán Soudním dvorem. **Posuzovací pravomoc Komise v rámci splnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora přitom nelze vykonávat tak, aby zasahovala do výlučné pravomoci Soudního dvora rozhodovat o souladu vnitrostátních právních předpisů s unijním právem.**

Stejně tak ani **Tribunál nemůže**, jak správně uvedl v napadeném rozsudku, **rozhodnout o závěrech Komise ohledně vhodnosti vnitrostátní praxe nebo právní úpravy, která nebyla předtím přezkoumána Soudním dvorem, k zajištění vyhovění rozsudku o nesplnění povinností.** Tribunál by tím totiž musel nevyhnutelně rozhodnout o souladu takové praxe nebo právní úpravy s unijním právem a zasáhl by tak do výlučné pravomoci Soudního dvora v tomto ohledu.

Z toho vyplývá, že pokud dojde ke sporu mezi Komisí a dotčeným členským státem ohledně vhodnosti vnitrostátní praxe nebo právní úpravy, která nebyla předtím přezkoumána Soudním dvorem, ke splnění povinností vyplývajících z takového rozsudku, Komise nemůže sama takový spor vyřešit přijetím rozhodnutí a vyvodit z toho důsledky pro výpočet penále.

Proti takovému rozhodnutí je samozřejmě možné podat žalobu na neplatnost k Tribunálu a jím vydaný rozsudek může být předmětem kasačního opravného prostředku k Soudnímu dvoru. Nicméně přezkum, který by v rámci takového řízení provedl Tribunál, by vedl k neoprávněnému omezení možnosti Soudního dvora přezkoumat skutková zjištění, na kterých Tribunál založil svou analýzu, jelikož Soudnímu dvoru nepřísluší, aby je v rámci kasačního opravného prostředku přezkoumával.

Kromě toho, **kdyby byl Komisi přiznán širší prostor k uvážení, vedlo by to k porušení procesních práv na obhajobu, která mají členské státy v rámci řízení o nesplnění povinností.** Takový výklad by odstranil postup před zahájením soudního řízení, kdy má dotčený členský stát příležitost splnit své povinnosti, nebo účelně uplatnit důvody na svou obranu proti výtkám Komise.

Z výše uvedeného vyplývá, že **Tribunál v napadeném rozsudku neomezil neoprávněně pravomoci Komise v rámci ověření, zda Portugalsko splnilo povinnosti vyplývající z rozsudku z roku 2008, a tedy ani své vlastní pravomoci v souvislosti s přezkumem posouzení provedeného Komisí v tomto ohledu.**

⁵ Německo, Španělsko, Francie, Řecko, Nizozemsko, Polsko, Česká republika a Švédsko vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci na podporu Portugalska.

⁶ Článek 260 Smlouvy o fungování Evropské unie, např. řízení, v němž byl vydán rozsudek ze dne 10. ledna 2008.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozsudku či usnesení Tribunálu lze podat kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru, který je omezen na právní otázky. Kasační opravný prostředek zásadně nemá odkladný účinek. Je-li kasační opravný prostředek přípustný a opodstatněný, Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu zruší. Pokud to soudní řízení dovoluje, může Soudní dvůr ve věci vydat sám konečné rozhodnutí. V opačném případě vrátí věc zpět k rozhodnutí Tribunálu, který je vázán rozhodnutím vydaným Soudním dvorem v rámci kasačního opravného prostředku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499